

Notat: Slottsplassen fornyes med fast dekke.

Oppsummering og tilbakemelding fra informasjonsmøte om rehabiliteringen av Slottsplassen

Til. NLA ved Styret

Kirsten G Lunde / Tore Edvard Bergaust

Det Kongelige Hoff inviterte til et informasjonsmøte om rehabiliteringen av Slottsplassen 26. april 2013 klokken 09.00 - 11.00. Representanter for Statsbygg, Riksantikvaren, Oslo kommune og Det kongelige hoff informerte om arbeidene på Slottsplassen og svarte på spørsmål.

For NLA stilte Kirsten G Lunde og Tore Edvard Bergaust.

Slottsplassen er i svært dårlig forfatning. Når det regner renner grusen i store mengder fra Slottsplassen og nedover mot Fredriks gate og Karl Johans gate. Grusen fyller sluk, plassen får huller og dype revner. Grusen som renner ned til Frederiks gate, må hentes opp igjen. Sist sommer skjedde dette ca hver 3. dag. Årlig fylles det på ca 150 tonn grus på Slottsplassen.

I tillegg og ikke minst er støvutvikling et problem, ikke bare på parader, men i særdeleshet ved at vinduer ikke kan åpnes, da støv fra grusdekket ødelegger møbler og annet interiør.

Det ble foretatt en historisk gjennomgang av Slottsplassen og Slottsparken ved Ulf Holmene hos Riksantikvaren fra Karl Johans store, rektangulære paradeplass til dagens lyreformede plass som ligger som en integrert del av parken.

Plassen har alltid vært en grusplass, men fikk i 1938 et asfaltdekke. Dette ligger fortsatt under dagens grus.

Arbeide med rehabilitering starter 21. mai 2013, og plassen skal stå ferdig i tide til Grunnlovsjubileet, 17. mai 2014.. Arbeidet gjennomføres i regi av Statsbygg i samarbeid med Det kongelige hoff, Riksantikvaren og Oslo kommune. Statsbygg vil lede arbeidet ved Kjersti Sandvik som prosjektleder.

Gammel masse skal fjernes, Slottsplassen skal få nytt toppdekke av grus stabilisert med et bindemiddel, og det blir laget nytt overvannssystem. Plassen blir en flate, dagens gangbaner fjernes.

Det hevdes at det blir få formmessige endringer.

Dette skal gjøres:

- Fjerne gammel masse (gammel grus og asfalt)
- Legge nye forsterknings- og bærelag, asfalteres og legges et toppdekke av stabilisert grus
- Lage et nytt overvannssystem

Det nye dekket består av flere lag. Det sjaktes 35 – 45 cm, og gammel masse fjernes. Forurenset asfalt sendes til deponi for spesialavfall. Så legges det:

1. Fiberduk
2. Forsterkningslag med puk 22/63 og geonett
3. Bærelag med puk 0/32
4. Et 40mm lag med sort asfalt (Agb11)

5. Et 40mm lag med rødaktig asfalt, det vil si med samme farge som toppdekket, rød grus og fargeløst bindemiddel
6. Et 18mm toppdekke av stabilisert grus/limtgrus

Toppdekket legges ved at varmt bindemiddel sprøytes på den underliggende asfalten, og grus strøs over i to omganger, grov først, så fin. Legging krever minimum 12 varme grader og tørr leggeflete. Metoden er blant annet benyttet i Botaniske have i København. Toppdekket vil bli lagt i august-september om været tillater det.

Overbygningen er tett, så regnvann kan ikke trekke ned i bakken. Overvannet håndteres med vannrenner langs kanten på Slottsplassen, tilnærmet i dagens kantsteinslinje, og det etableres et underjordisk rørsystem til fordrøyningsmagasiner lagt i plenflaten på nordsiden av plassen.

Merknader under møte fra NLAs representanter:

En grusplass.

Bli dette en grusplass? Det er noe med retorikken. Det bygges en ny moderne plass med asfalt, avstrødd med grus. Å kalle dette for en grusplass blir litt uforståelig. Begrepet stabilisert grus referer seg til noe annet enn dette. Da kan en snart begynne å kalle et asfaltdekke for stabilisert steindekke.

Greit nok at det skal gi inntrykk av å være og å se ut som en grusplass, men er det ikke.

Her ble det replisert at for å «selge» rehabiliteringen, var det viktig at dette ble definert som en grusplass.

Det skal benyttes samme grus som i dag. Rødlig/rosa grus fra Juve Pukkverk AS, Svelvik. Det fremgikk ikke at det var gjort noen utredning av grusens sammensetning hva gjelder bergarter og fraksjoner. Det er forståelig at det i dag benyttes masser fra Svelvik – det kjøpes tross alt 150tonn grus hvert år. Men hvis man ser på uttrykket til slottsplassen fra Egertorget skiller den seg ut fra fargebildet bygningene og belegget langs Karl Johansgate og Slottet selv gir, når grusen er våt. Dette er en anledning til å skape en bedre harmoni/avstemthet.

Vannrenner

Vannrennene støpes i betong og avdekkes med presise 1,5m lange granittelementer. Beskrivelsen setter ikke krav om norsk granitt. Det pågikk forhandlinger om granittvalg. Vi vet derfor ikke om det ender opp med leveranse fra Kina, India eller Norge. Det er etter vårt syn tragisk at det i dette spesielle anlegget ikke er satt krav om Norsk granitt. Fortrinnsvis Grorud, med Røyken som en meget god nr 2, begge er i dag brukt på slottet. Vannrennene vil fremstå som et moderne innslag på Slottsplassen.

Den tette overbygningen krever endring av plassens profil og i senterlinjen fram mot rytterstatuen heves plassen med 40cm for å få fall mot vannrennene.

Øvrig kommentarer fra framømte

Grus på asfalt er en modernisering

Det gir et tilforlatelig historisk utseende

Ved grus blir også grusen brøytet av om vinteren

Bære- og forsterkingslag tilsvarende for gang-/sykkelvei

Et tett asfaltdekke vil tørke ut grunn og skape setninger.

I tillegg vil vi bemerke.

Vi tror at dette blir litt mer en få formmessige endringer. Det blir en ny plass. Den vil fremstå i et mer moderne preg, mer pregløs, glætt og livløs enn en tradisjonell grusplass. Vannrennenes presise form med tett plasserte slukrister vil understreke dette. Sensorisk vil det være som å gå på et fast dekke. Det vil være hard og lyden av å gå på grus blir fraværende. Det blir som å gå på et nylagt Ottadekke, før biltrafikken har «jevnet»/komprimert overflaten. (Ottadekke: fremstilles ved spredning av flytende bindemiddel på veggen med etterfølgende påføring av pukk eller grus. Ved dobbel overflatebehandling utføres spredning av bindemiddel og pukk/grus to ganger.) I tradisjonelt Ottadekke benyttes samme bitumentype som i asfalt, på Slottsplassen benyttes bindemiddel av planteoljer..

Greit nok. Men da bør det selges som det.

Prosjektet har en skjør tidsramme fordi Ottadekket, det stabiliserte grusdekket, er avhengig av tørt vær og temperatur. Videre er leveransetid for granitt en utfordring.

30. mai 2013

KGL og TEB